గౌరవనీయ న్యాయమూర్తి శ్రీ కే. సురేందర్

క్రిమినల్ పిటిషన్ నెం.6826 of 2016

ఉత్తర్వు:

ఈ క్రిమినల్ పిటిషన్‌ను ఆర్థిక నేరాల ప్రత్యేక న్యాయమూర్తి, హైదరాబాద్‌లోని కోర్టులో దాఖలు చేసిన CC.No.32/2015 లో తమపై ఉన్న చర్యలను రద్దు చేయాలని కోరుతూ పిటిషనర్లు/నిందితులు క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్, 1973 లోని సెక్షన్ 482 (సంక్షిప్తంగా 'Cr.P.C.') కింద దాఖలు చేశారు. పిటిషనర్ల పై సెంట్రల్ ఎక్సైజ్ యాక్ట్, 1944 లోని సెక్షన్ 9 కింద అభియోగాలు ఉన్నాయి.

2. పిటిషనర్ల తరపున న్యాయవాది మరియు ప్రతివాది తరపున ప్రత్యేక సీనియర్ స్టాండింగ్ కౌన్సెల్ అయిన శ్రీ డొమినిక్ ఫెర్నాండెజ్ గారి వాదనలు విన్నాము.

3. సెంట్రల్ ఎక్సైజ్ టారిఫ్ యాక్ట్ మొదటి షెడ్యూల్ లోని 9403 శీర్షిక కిందకు వచ్చే మాడ్యులర్ ఫర్నిచర్ ట్రేడింగ్ ముసుగులో మేనేజింగ్ డైరెక్టర్ అయిన రెండవ పిటిషనర్ ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్న మొదటి పిటిషనర్, సెంట్రల్ ఎక్సైజ్ సుంకాన్ని ఎగవేశారని ఆరోపిస్తూ, సెంట్రల్ ఎక్సైజ్ అండ్ సర్వీస్ ట్యాక్స్ డిప్యూటీ కమిషనర్ (లీగల్) ఆర్థిక నేరాల యొక్క ప్రత్యేక న్యాయమూర్తికి ఫిర్యాదు చేశారు, 01.03.2003 తేదీనాటి నోటిఫికేషన్ నెం.8/2003-CE కింద నిర్దేశించిన పరిమితిని దాటిన తర్వాత కూడా కేంద్ర ఎక్సైజ్ చట్టం 1944లోని సెక్షన్ 9 ప్రకారం ఈ మినహాయింపు ఉంటుంది. నేరం జరిగిన కాలం 2005-2006 సంవత్సరములోనిది. కేంద్ర ఎక్సైజ్ (Hyd-1) కమిషనర్ అధికారులు తేదీ 20.02.2008న నిందితుడు నం.1 యొక్క ఫ్యాక్టరీ ప్రాంగణాన్ని సందర్శించి కంపెనీ రికార్డులను పరిశీలించినప్పుడు ఈ విషయం సంబంధిత ఏజెన్సీకి తెలిసింది. మొదటి పిటిషనర్ కంపెనీ ఉత్పత్తి పూర్తయిన వస్తువుల, రశీదు మరియు ముడి పదార్థాల వినియోగానికి సంబంధించి రికార్డులను నిర్వహించిందని, అవి పరిశీలించగా వారు 2005-2006 ఆర్థిక సంవత్సరంలో 01.03.2003 తేదీనాటి నోటిఫికేషన్‌లో సూచించిన రూ.1 కోట్ల పరిమితిని దాటిన క్లియరెన్స్ ల పై పన్ను చెల్లించలేదని కనుగొనబడింది. ఫలితంగా, పూర్తి విలువ అయిన రూ.1,97,86,473/- పై పన్ను బకాయిలు రూ.32,29,153/- వరకు ఉందని అంచనా వేయబడింది.

4. షోకాజ్ నోటీసుతో బాధపడిన పిటిషనర్లు, ఆ తరువాత కమిషనర్ షోకాజ్ నోటీసును ధృవీకరిస్తూ తేదీ 24.06.2011 పై ఉత్తర్వును జారీ చేయగా, కమిషనర్ (అప్పీల్స్) ముందు అప్పీల్ దాఖలు చేశారు. కమిషనర్ (అప్పీల్స్) అసలైన ధృవీకరించిన మొత్తంలో 50 శాతం మాఫీ చేస్తూ తేదీ 16.09.2011 నాటి ఉత్తర్వును జారీ చేశారు, మిగిలిన 50 శాతం తేదీ 22.10.2011లో లేదా అంతకు ముందు జమ చేయాలని పిటిషనర్ను ఆదేశించారు.

5. ప్రాసిక్యూషన్ ప్రారంభించడానికి అనుమతి కోరుతూ చీఫ్ కమిషనర్, కస్టమ్స్ & కేంద్ర ఎక్సైజ్, హైదరాబాద్ జోన్, హైదరాబాద్ వారికి 01.07.2014 తేదీన లేఖ పంపబడింది, ఈ లేఖతో పాటు, తేదీ 24.06.2011 నాటి దర్యాప్తు నివేదిక కూడా దాఖలు చేశారు. దర్యాప్తు నివేదిక ప్రకారం, పిటిషనర్ మాడ్యులర్ ఫర్నిచర్ వ్యాపారం ముసుగులో కేంద్ర ఎక్సైజ్ సుంకాన్ని తప్పించుకున్నాడు. 17.07.2014 తేదీన జారీ చేసిన ఆఫీస్ నోట్ లో, పిటిషనర్ కంపెనీపై విచారణను మంజూరు చేయవచ్చని పేర్కొనబడింది, ఎందుకంటే, ఇది తీవ్రమైన స్వభావం గల కేసు మరియు మోసపూరిత ఉద్దేశాన్ని నిరూపించడానికి తగిన ఆధారాలు ఉన్నాయి. అదనంగా, మేనేజింగ్ డైరెక్టర్ అయిన రెండవ పిటిషనర్ పై రూ.5,000/- జరిమానా విధించబడిందని మరియు ఈ జరిమానాను కమిషనర్ (అప్పీల్స్) OIA 89 & 90/2011 (H-I) CE, తేదీ 14.11.2011 ద్వారా రద్దు చేయబడింది. మేనేజింగ్ డైరెక్టర్ పై నేర విచారణ ప్రతిపాదన చేయబడలేదని పేర్కొనబడింది. హైదరాబాద్ 1, కమిషనర్ నేర విచారణను ప్రారంభించడానికి జారీ చేసిన ప్రతిపాదన తేదీ 31.07.2014 న విచారణ మరియు ఆమోదం కొరకు అందజేయబడింది.

6. ఆ తరువాత, హైదరాబాద్-1 కస్టమ్స్ మరియు కేంద్ర ఎక్సైజ్ కమిషనర్ గారికి అసిస్టెంట్ కమిషనర్ శ్రీ కె. చంద్ర శేఖర్ 01.08.2014 తేదీనాటి లేఖలో ఈ క్రింది విధంగా రాశారు.

> *"దయచేసి 01.07.2014 మరియు 25.072014 తేదీల O.R.No.108/2010-Hyd.1.Adj లేఖలను గమనించండి, M/s. స్టైలైన్ సిస్టమ్స్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ పై నేర విచారణను ప్రారంభించాలనే ప్రతిపాదన ఈ కార్యాలయానికి సమర్పించబడింది."*

> *2. 24.6.2011 తేదీ నాటి ఒరిజినల్ నెం.22/2011-(C.E.) లోని ఆర్డర్‌కు సంబంధించి, హైదరాబాద్-1 కమిషనరేట్, హైదరాబాద్ ప్రతిపాదించిన విధంగా,*

M/s. స్టాక్‌లైన్ సిస్టమ్స్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్, ఇస్లాంపూర్ గ్రామం, తూర్పన్ మండలం, మెదక్ జిల్లాపై ప్రాసిక్యూషన్ ప్రారంభించడానికి చీఫ్ కమిషనర్, కస్టమ్స్, సెంట్రల్ ఎక్సైజ్ & సర్వీస్ టాక్స్, హైదరాబాద్ జోన్, పరిపాలనా ఆమోదం తెలిపారు.

3. పైన పేర్కొన్న సంస్థపై అవసరమైన ప్రాసిక్యూషన్ చర్యలు వెంటనే ప్రారంభించబడాలి మరియు క్రిమినల్ ఫిర్యాదు దాఖలు చేసిన తేదీని ఈ కార్యాలయానికి వీలైనంత త్వరగా తెలియజేయాలి.

7. రెండవ పిటిషనర్‌పై నేర విచారణ చేయడానికి ఎటువంటి ప్రతిపాదన చేయబడనందున ప్రాసిక్యూషన్ చట్టపరంగా సరియైనది కాదు అని పిటిషనర్ల తరపున హాజరైన న్యాయవాది వాదించారు. అదనంగా, నేర ఫిర్యాదుతో పాటు అనుమతి ఆదేశాలు దాఖలు చేయబడలేదు.

8. ప్రతివాది/ఫిర్యాదుదారు తరపున హాజరైన సీనియర్ స్టాండింగ్ కౌన్సెల్ శ్రీ డొమినిక్ ఫెర్నాండెజ్, 01.08.2014 తేదీనాటి లేఖను, కమిషనర్ SN. సాహా 01.07.2014 తేదీనాటి లేఖతో పాటు, అనుమతి కోరుతూ ఉంచిన నోట్‌ను పిటిషనర్లను ప్రాసిక్యూట్ చేయడానికి సరిపోతుందని సమర్పించారు. మొదటి పిటిషనర్ పై నేర విచారణను ప్రారంభించడానికి చీఫ్ కమిషనర్ పరిపాలనాపరమైన ఆమోదం ఇచ్చారని ఫిర్యాదులో మరియు లేఖలో స్పష్టంగా పేర్కొనబడింది. సర్క్యులర్ నెం.1009/16/2015- CX ప్రకారం, అనుమతి ఇచ్చే అధికారి జారీ చేసిన అనుమతి ఆదేశం మరియు అది సంబంధిత కమిషనరేట్‌కు సరైన చర్య కోసం పంపించబడిన ఆదేశం సరిపోతుంది. తేదీ 01.08.2014 నాటి లేఖ మరియు ఇతర కమ్యూనికేషన్ అనేది నేర విచారణ కోసం అవసరమైన 'అనుమతి' మరియు ప్రత్యేక మంజూరు ఆదేశాలు లేవు.

9. 23.10.2015 తేదీనాటి సర్క్యులర్ నెం.1009/16/2015-CX ను పరిశీలించిన తరువాత, ప్రాసిక్యూషన్ను మంజూరు చేయడానికి సంబంధిత నిబంధనలు ఈ క్రింది విధంగా ఉన్నాయిః

"5. నేర విచారణకు అనుమతి ఇవ్వడానికి అధికారం

"5.1) ఒక వ్యక్తిని ప్రాసిక్యూట్ చేయడానికి క్రిమినల్ ఫిర్యాదును ప్రధాన చీఫ్/చీఫ్ కమిషనర్ (కేంద్ర ఎక్సైజ్ లేదా సర్వీస్ ట్యాక్స్) అనుమతి పొందిన తర్వాతే దాఖలు చేయాలి.

5.2) డైరెక్టరేట్ జనరల్ ఆఫ్ కేంద్ర ఎక్సైజ్ ఇంటెలిజెన్స్ (DGCEI) దర్యాప్తు చేసిన కేసులకు సంబంధించి, ఒక వ్యక్తిని ప్రాసిక్యూట్ చేయడానికి క్రిమినల్ ఫిర్యాదును ప్రధాన డైరెక్టర్ జనరల్/డైరెక్టర్ జనరల్, CEI అనుమతి పొందిన తర్వాతే దాఖలు చేయాలి.

5.3) నేర విచారణ కోసం అనుమతిని తెలియజేసే ఉత్తర్వు మంజూరు చేసే అధికారం ద్వారా జారీ చేయబడుతుంది మరియు సంబంధిత కమిషనరేట్‌కు ఆ ఫిర్యాదు త్వరగా దాఖలు చేయడానికి తగిన చర్యలు తీసుకోవడానికీ పంపించబడాలి."

10. పైన పేర్కొన్న సర్క్యులర్ లోని క్లాజ్–5లో, కేంద్ర ఎక్సైజ్ చీఫ్ కమిషనర్ అనుమతి పొందిన తర్వాతే క్రిమినల్ ఫిర్యాదు దాఖలు చేయవచ్చని ప్రత్యేకంగా పేర్కొనబడింది. ప్రస్తుత కేసులో, కేంద్ర ఎక్సైజ్ చీఫ్ కమిషనర్ నుండి జారీ చేసిన అనుమతి ఉత్తర్వు లేదు. చీఫ్ కమిషనర్ పరిపాలనాపరమైన ఆమోదం ఇచ్చారని తెలియజేస్తూ అసిస్టెంట్ కమిషనర్ రాసిన లేఖ నేర విచారణ చేయడానికి సరిపోదు మరియు అటువంటి సమాచారం కస్టమ్స్ చీఫ్ కమిషనర్ యొక్క అనుమతిగా చెప్పడం సరైనది కాదు.

11. ఏదైనా అనుమతి ఇచ్చే అధికారం, అది సంబంధిత అధికారిక సంస్థ అయినప్పటికీ, కేసుకు సంబంధించిన పత్రాలను ఆ అధికారిక సంస్థ పరిశీలించాలి మరియు ఎందుకు నేర విచారణ ప్రారంభించాలో కారణాలను తెలియజేస్తూ ప్రొసీడింగ్స్ జారీ చేయాలి. సంబంధిత అధికారిక సంస్థపై ఈ కేసు యొక్క వాస్తవాలను పరిశీలించి, అనుమతి ఇవ్వడంలో తన ఆలోచనను ఉపయోగించాల్సిన బాధ్యత ఉంది. అనుమతి ఇవ్వాలని కోరే చట్టం, నేర విచారణను ఉద్దేశించడానికి, అవాస్తవంగా, తప్పుగా, సాధారణంగా లేదా ఎటువంటి నేరం నిరూపించకపోతే ప్రారంభించకుండా ఉండటానికి ఉద్దేశించబడింది. సంబంధిత అధికా అందుబాటులో ఉన్న భౌతిక వాస్తవాలను సరిగా పరిశీలించి,

ఒక వ్యక్తిని నేరపూరితంగా విచారించడంలో తన సంతృప్తిని నమోదు చేసుకోవాల్సిన బాధ్యతను తీసుకోవాలి. గౌరవనీయ సుప్రీంకోర్టు వివిధ తీర్పులలో అనుమతి మంజూరును గంభీరమైన మరియు పవిత్రమైన చర్యగా అభివర్ణించింది.

12. గౌరవనీయ సుప్రీం కోర్టు **మాన్సుఖ్లాల్ విఠ్ఠలదాస్ చౌహాన్ వర్సెస్ రాష్ట్రం గుజరాత్**[1] కేసులో, అనుమతి చెల్లుబాటు అవుతుందా లేదా అనేది మంజూరు చేసే అధికారి ముందు ఉంచిన విషయాల పై ఆధారపడి ఉంటుందని పేర్కొంది. అనుమతి ఇవ్వడం అనేది నిష్ఫలమైన లాంఛనప్రాయం లేదా కఠినమైన చర్య కాదు, కానీ ఇది ఒక గంభీరమైన మరియు పవిత్రమైన చర్య..

13. గౌరవనీయమైన సుప్రీంకోర్టు **S. అఖిలక్ష్మి వర్సెస్ రాష్ట్ర ప్రాతినిధ్యం డ్రగ్ ఇన్స్పెక్టర్**[2] కేసులో మరియు **నంజప్ప వర్సెస్ కర్ణాటక రాష్ట్రం**[3] కేసులో కూడా ఇదే అభిప్రాయాన్ని వ్యక్తం చేసింది.

14. సరైన మంజూరు లేదా అనుమతి లేకుండా ఏర్పాటు చేయబడిన నేర విచారణ విఫలమవుతుంది, ఎందుకంటే ఆ ప్రొసీడింగ్స్ చట్టపరంగా చెల్లుబాటు అయ్యే అనుమతి లేనందున విచారణలు చెల్లవు. నేర విచారణ ముందస్తు అనుమతి అవసరం పొందిన తర్వాత మరియు కోర్టు ముందు దాఖలు చేయబడిన తర్వాత, కోర్టు నేరాన్ని అంగీకరించగలదు.

15. ప్రస్తుత కేసులో, 01.08.2014 తేదీనాటి కార్యాలయ సమాచారం మినహా, చీఫ్-కమిషనర్ జారీ చేసిన ప్రత్యేక అనుమతి ఉత్తర్వు లేదు. చీఫ్ కమిషనర్ క్రిమినల్ విచారణ ప్రారంభించడానికి పరిపాలనా ఆమోదం ఇచ్చారని తెలియజేసే కేవలం లేఖ మాత్రమే, పిటిషనర్ల పై నేర విచారణ ప్రారంభించడానికి చట్ట పరంగా చెల్లుబాటు అయ్యే పత్రం కాదు.

16. సర్క్యులర్ యొక్క క్లాజ్-6.7;

> *6. 7).... ప్రధాన చీఫ్/చీఫ్ కమిషనర్ లేదా ప్రధాన డైరెక్టర్ జనరల్/డైరెక్టర్ జనరల్, DGCEI అనుమతి పొందిన తర్వాతే అధికార పరిధి కమిషనరేట్ కోర్టులో క్రిమినల్ ఫిర్యాదు దాఖలు చేయాలి.*

---

[1] (1997) Supreme Court Cases 622

[2] 2023 SCC OnLine SC 269

[3] (2015) 14 Supreme Court Cases 186

6. 9) ప్రాసిక్యూషన్ కోసం అనుమతి పొందిన తర్వాత, కమిషనరేట్ అధికార పరిధిలోని కమిషనర్ ద్వారా నియమింపబడిన అధికారి వీలైనంత త్వరగా న్యాయస్థానంలో క్రిమినల్ ఫిర్యాదును దాఖలు చేయాలి.

6. 10)…. ఫిర్యాదు దాఖలు చేయడానికి, కోర్టు ముందు సమర్పించాల్సిన అన్ని పత్రాలు, వాంగ్మూలములు మరియు ఇతర సాక్ష్యాల బాధ్యతను స్వీకరించడం అధికారం పొందిన అధికారి బాధ్యత.

17. ప్రత్యేకంగా చెప్పబడినది ఏమిటంటే 1) అనుమతి పొందాలని మరియు 2) ఒక నేరానికి కమిషనర్ 'అధికారం' ఇవ్వాల్సి ఉంటుందని స్పష్టంగా పేర్కొనబడింది.

18. ప్రతివాది తరపున ప్రత్యేక స్టాండింగ్ కౌన్సెల్ 01.08.2014 తేదీన లేఖ అనుమతి ఉత్తర్వు అని పేర్కొన్న, అది ఏ వ్యక్తికి ఫిర్యాదు దాఖలు చేయడానికి అధికారం ఉందని ప్రకటించదు. ఈ అంశం కూడా నేర విచారణ ప్రారంభించడంలో ఒక ప్రాముఖ్యమైన లోపంగా ఉంటుంది. ఫిర్యాదులో కూడా, 01.08.2014 తేదీనాటి లేఖ ద్వారా అనుమతి మంజూరు చేయబడిందని పేర్కొనబడింది. 'డిప్యూటీ కమిషనర్ (లీగల్)' ఫిర్యాదు దాఖలు చేయడానికి అధికారం కలిగి ఉన్నారని చూపించడానికి ఎటువంటి అధికార పత్రం దాఖలు చేయబడలేదు.

19. పైన పేర్కొన్న కారణాల వల్ల, అవసరమైన చట్టపరమైన అనుమతి లేకపోవడంతో, హైదరాబాద్ లోని ఆర్థిక నేరాల ప్రత్యేక న్యాయమూర్తి కోర్టులోని CC.No.32/2015 లో పిటిషనర్ల పై విచారణలు ఇందుమూలంగా రద్దు చేయబడతాయి.

20. తదనుగుణంగా, క్రిమినల్ పిటిషన్ అనుమతించబడుతుంది.

పెండింగ్‌లో ఉన్న వివిధ పిటిషన్లు, ఏవైనా ఉంటే, అవి ముగించివేయబడతాయి.

తేదీ.20.10.2023